

សៀវភៅដានីយ៍លៃ — លខេ ហាសិបបុរា

បើកបង្ហាញកុរណាត់តម្រូវហេតុនៃពុទ្ធសាសនា
ការបើកសម្ពត្តិរូបសភាពវិស័យលៃដល់ដានីយ៍លៃ

Jeff Pippenger
2024-01-19

ការពិពណ៌នាលៃមានមកដល់ដានីយ៍លៃ
បន្ទាប់ពីគាត់បានយល់ច្បាស់អំពីរយៈពេលចិត្តសិបដូននៃការជាល្អល្អិយសិក
តាមទំនាយរបស់យេស៊ូ និងអំពីពាក្យសម្របច្របូ និងបណ្តុះបណ្តាលរបស់ម៉ូសេ។

នៃក្នុងនាមនៃមួយនៃរាជ្យនៃខ្ញុំ ដានីយ៍លៃ
បានយល់ដោយសៀវភៅទាំងបួនមាន អំពីចំនួនដូន
ដល់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូបានមកដល់យេស៊ូហោរា ថា
ទ្រង់នឹងបំពេញចំនួនចិត្តសិបដូន ក្នុងការខ្វះខាតរបស់ក្រុងយេរូសាឡឹម។ ...
មនោរម្យ អ៊ីស្រាអែលទាំងមូលបានរំលងក្រឹត្យវិន័យរបស់ទ្រង់ ដោយរងរេចព្រេទៅ
ដើម្បីមិនស្តាប់តាមព្រះសូររបស់ទ្រង់ឡើយ ហេតុដូច្នេះហើយ បណ្តុះបណ្តាល
និងពាក្យសម្របច្របូដែលបានចង្អុលក្នុងក្រឹត្យវិន័យរបស់ម៉ូសេ ជាអ្នកបម្រើរបស់ព្រះ
បានត្រូវចាត់សុំរោចមកលើយើង ពីព្រោះយើងបានប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាទៅលើទ្រង់។
ហើយទ្រង់បានបញ្ជាក់ព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់ ដល់ទ្រង់បានមានបន្ទូលទៅលើយើង
និងទៅលើចៅក្រមរបស់យើង ដល់បាននិយាយយើង
ដោយនាំអំពើអាក្រក់ដ៏ធំមួយមកលើយើង ដូច្នេះថា នៅក្នុងមេឃទាំងមូល
មិនដែលមានការអធិប្បាយដូចជាការដែលបានផ្តើមក្នុងយេរូសាឡឹមឡើយ។
ដូចដែលបានចង្អុលក្នុងក្រឹត្យវិន័យរបស់ម៉ូសេ
អំពើអាក្រក់ទាំងអស់នេះបានមកលើយើងហើយ
តើយើងមិនបានអង្វរទៅចំពោះព្រះយេស៊ូ ជាព្រះនិយាយយើងទេ
ដើម្បីឲ្យយើងបំពេញពីអំពើទុច្ចរិតរបស់យើង
ហើយយល់អំពីសេចក្តីពិតរបស់ទ្រង់។ ដូច្នេះ
ព្រះយេស៊ូបានយាមមើលលើអំពើអាក្រក់នោះ ហើយបាននាំមកលើយើង
ដូច្នេះព្រះយេស៊ូ ជាព្រះនិយាយយើង ទ្រង់ស្តាប់ក្នុងគ្រប់ការទាំងអស់ដែលទ្រង់ផ្តើម
ពីព្រោះយើងមិនបានស្តាប់តាមព្រះសូររបស់ទ្រង់ឡើយ។ ដានីយ៍លៃ ៩២, ១១-១៤។

ពាក្យដែលដានីយ៍លៃបានប្រើ ដល់គ្រូរូបបានបកប្រែថា «ពាក្យសម្របច្របូ» នោះ
គឺជាពាក្យដែលដែលលោកម៉ូសេបានប្រើ ដល់គ្រូរូបបានបកប្រែថា «បុរាណវិទ្យា»
ក្នុងគម្ពីរលើវិទ្យា ជំពូក ២៦។ ស៊ីស្ទេម វាយ ប្រាប់យើងថា នៅក្នុងជំពូក ៩
ដានីយ៍លៃកំពុងស្រង់រកឲ្យយល់អំពីទំនាក់ទំនងរវាងរយៈពេលចិត្តសិបដូនរបស់យេស៊ូ
និងរយៈពេលពីរពាន់បីរយដូន។ ក្នុងជំពូក ៨
គាត់ប្រៀបធៀបគ្រូរូបបានបង្កប់ឲ្យផ្តើមដានីយ៍លៃយល់អំពីនិមិត្តរូបនៃពីរពាន់បីរយដូន
ហើយគាត់ប្រៀបធៀបកំពុងបំពេញកិច្ចការរបស់ខ្លួនឲ្យចប់
នៅពេលដែលគាត់ត្រឡប់មកវិញនៅក្នុងជំពូក ៩
ហើយប្រាប់ដានីយ៍លៃឲ្យបំប្លែងនិមិត្តរូបទាំងពីរនោះចេញពីគ្រូរូបនៅក្នុងគំនិត
ដែលបានជាប្រធានបទនៃជំពូក ៧, ៨ ហើយក៏ ៩ ផងដែរ។ និមិត្តរូបទាំងពីរនោះ
គឺជាប្រធានបទនៃ «ការកើនឡើងនៃចំណេះដឹង» ដល់គ្រូរូបបានបើកគ្រានៅដូន ១៧៩៨។

ចិត្តសិបនូវរបស់យេស៊ូ និង «បណ្តាសា» របស់ម៉ូសេ ទាំងពីរគឺជានិមិត្តរូបនៃ «បុរាណវិទ្យា»
ដូចដែលត្រូវបានកំណត់ដោយ «សម្បជញ្ញ» របស់ម៉ូសេ
ប៉ុន្តែត្រូវបានបំភ្លឺឡើងវិញដោយបង្ហាញការបំប្លែងនៃពេលវេលាពីការបំប្លែងនូវ
វាអាចត្រូវបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់លាស់ លុះត្រាតែទំនាក់ទំនងនៃនិមិត្តរូប («chazon»)
នៃការជាន់ឈូលីបំផុត និងនិមិត្តរូប («mareh») នៃការលេចមក
ត្រូវបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់លាស់។ ការបំភ្លឺឡើងវិញនៃការបំប្លែងដោយកំណត់ថា
រយៈពេលសាកលបង្ហាញថាបង្កើនប្រយោជន៍សិបនូវ ត្រូវបានប្រទានឲ្យយុទ្ធជា
រយៈពេលនោះគឺដូចគ្នានឹងរយៈពេលប្រយោជន៍សិបនូវនៃការបំប្លែង
ដែលបានបង្កឲ្យមានចិត្តសិបនូវនៃការបំប្លែង។

ពាក្យ «បានកំណត់» នៅក្នុងខនីមុខប្រែ
សំដៅទៅលើរយៈពេលចាប់ពីការចេញពីរាជធានីទីប៊ីននៃឆ្នាំ 457 មុន គ.ស.
រហូតដល់ការគប់ដុំមនុស្សនៃឆ្នាំ 34 គ.ស. ប៉ុន្តែពាក្យ «បានកំណត់»
នៅក្នុងខនីមុខប្រែមួយ និងខនីមុខប្រែពីរ
កំពុងកំណត់អត្ថបទសព្វថ្ងៃនៃអំណាចបំផុតស្នាមដងនៃសាសនាមិនគោរពព្រះ
និងអំណាចសម្បជញ្ញ។

ហើយក្រោយពីអស់បុរាណសម័យសក្តានុពលនឹងពិសេសបំផុត
ព្រះមេស៊ីនឹងត្រូវបានកាត់ចេញ ប៉ុន្តែមិនមែនសម្រាប់ព្រះអង្គទេដូចជា
ហើយប្រជាជនរបស់មេស៊ីនឹងអង្គុយលើនឹងមក នឹងបំផុសឲ្យក្រុង និងទីបរិសុទ្ធ;
ហើយចុងបញ្ចប់របស់នឹងមកដូចជាទីកន្លែងមួយ
ហើយរហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃសង្គ្រាម
ការបំផុសឲ្យស្នាមដងស្រដៀងត្រូវបានកំណត់ទុកហើយ។
ហើយទ្រង់នឹងបញ្ចេញសេចក្តីសង្ឃឹមជាមួយមនុស្សជាច្រើនអស់មួយសក្តានុពល
ហើយនៃកំណត់សម័យសក្តានុពល ទ្រង់នឹងផ្តើមយុទ្ធជាមួយ និងតង្វាយត្រូវឈប់;
ហើយដោយសារការរាលដាលនៃអំពើអាក្រក់ ទ្រង់នឹងផ្តើមយុទ្ធជាមួយស្នាមដងស្រដៀង
រហូតដល់ទីបញ្ចប់សម្រេច ហើយអ្វីដែលបានកំណត់ទុកនោះ
នឹងត្រូវបានចុះលើអ្នកដែលត្រូវបានផ្តើមយុទ្ធជាមួយស្នាមដងស្រដៀង។ ដានីយ៍លើ 9:26, 27។

ទេវតា ការបំភ្លឺឡើងវិញ បានជូនដំណឹងដល់ ដានីយ៍លើ ថា «បន្ទាប់ពី» «ព្រះមេស៊ី» ត្រូវបាន
«កាត់ផ្តាច់» នោះ «ប្រជាជនរបស់មេស៊ីនឹងអង្គុយលើនឹងមក នឹងបំផុសឲ្យក្រុង
និងទីបរិសុទ្ធ»។ រួមបញ្ចូលទាំងពហុវេនីយមបានបំផុសឲ្យ «ទីក្រុង និងទីបរិសុទ្ធ»
ក្នុងការឡើងវិញនៃបន្ទុកអស់រយៈពេលពីឆ្នាំកន្លះយ៉ាងពិតប្រាកដ ចាប់ពីឆ្នាំ
66 ដល់ 70 គ.ស.។ ការបំភ្លឺឡើងវិញនៃកំណត់សម័យសក្តានុពលថា «ទីបញ្ចប់នៃសង្គ្រាម» នឹងកើតមាន
«ដោយទីកន្លែង» ហើយថា សង្គ្រាមនោះនឹងមានសភាពជា
«ការបំផុសឲ្យស្នាមដង»។ សង្គ្រាមដែលត្រូវបានអនុវត្តប្រឆាំងនឹងក្រុងយេរូសាឡឹម
និងទីបរិសុទ្ធ គឺជាការជាន់ឈូលីដែលត្រូវបានអនុវត្តដោយអំណាចពហុវេនីយម
និងអំណាចសម្បជញ្ញ។
អំណាចពហុវេនីយមដែលនឹងបំផុសឲ្យក្រុងយេរូសាឡឹមនៃដំបូង គឺហាប៊ីឡូន
ប៉ុន្តែអំណាចពហុវេនីយមដែលនឹងបំផុសឲ្យបន្ទាប់ពីព្រះមេស៊ីត្រូវបានគេដឹង
គឺរួមបញ្ចូលទាំងពហុវេនីយម។ ប៉ុន្តែសង្គ្រាមប្រឆាំងនឹងទីបរិសុទ្ធ និងពលបរិវារ
ត្រូវបានអនុវត្តដោយអំណាចបំផុសឲ្យស្នាមដងពីរ
ហើយអំណាចបំផុសឲ្យស្នាមដងទីពីរ ក្នុងចំណោមអំណាចទាំងពីរនោះ
នៅក្នុងបទគម្ពីរ គឺសម្បជញ្ញ។

សម្មតចេញបាបភាព គឺជាអំណាចដ៏ល្អបំផុតនៃការកំណត់ថាជា «រំពាត់លិចលង់»
ហើយវាគឺជាអំណាចក្នុងខនទីស្ថិតិប នៃដានីយ៍លែ ជំពូក ១១ ដលៃ «ជនលិច
ហើយហូរកាត់ទៅ»។ ការជាន់ឈ្មួញក្នុងយូសាឡឹម ដលៃហានចាប់ផ្តើមជាមួយហាប៊ីឡូន
ហើយហានបន្តតាមដោយជាតិសាសន៍ដកែដលៃនិយាយពាក្យអាថ៌កំបាំង
ដូចដលៃម៉ូសេហានតំណាងទុកក្នុងចូហាប់ដទីយកថា
នោះគួរហានបន្តតាមក្រោយដោយសម្មតចេញបាបភាព។
រហូតដល់ទីបញ្ចប់នៃការជាន់ឈ្មួញនោះ «ការបំផុសព្រាញ» គួរហាន «កំណត់ទុក»។
ក្នុងខនទីមុកប្រាំពីរ
ព្រះគ្រីស្ទទទួលបានបញ្ជាក់សច្ចក្តីសញ្ញាជាមួយមនុស្សសាច់ឆ្អឹងសម្រាប់មួយសប្តាហ៍។
នៃកំណត់សម្គាល់សប្តាហ៍នោះ បុរេនិយាយព្រាញបូជានៅលើផ្ទៃនៃដីនឹងគួរបញ្ចូល ពីព្រោះព្រះ
គ្រីស្ទហានចាប់ផ្តើមព្រះរាជកិច្ចជាមហាបូជាច្រើនរយរបស់ទ្រង់នៅក្នុងទីបរិសុទ្ធសុធាន
នៃសុធានស្នូត។ ដោយសារការមិនសុភាប័នដ៏គាប់របស់ពួកយូដាក្នុងអំឡុងពេលសវនាការបុរ
ណីដលៃគួរហានកាត់ចេញសម្រាប់ពួកគេ នោះទីបរិសុទ្ធសុធាន
និងទីក្នុងគួរហានឆ្អឹងឆ្អាយសុដាក់ផ្សេងៗទៀតវិញ។

ខនចង្អែងថា «ដោយសារការរាលដាលនៃអំពើស្អប់ខុសឆ្គង
គាត់នឹងឆ្អឹងឆ្អាយវាក្យជាទីសុដាក់ផ្សេង រហូតដល់ទីបញ្ចប់
ហើយអ្វីដែលហានកំណត់ទុកនោះ នឹងគួរបាក់សរសេរចមកលើទីសុដាក់ផ្សេង»។ នៅពេលដលៃ
លជនជាតិយូដាហានបំពេញពង្សនៃរយៈពេលសាកលរបស់ពួកគេចេញដល់មាត់ពង្សនៃទីបំផុត
នោះទីក្នុង និងទីបរិសុទ្ធ គួរក្រោយជាទីសុដាក់ផ្សេងរហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃសង្គ្រាម។
នៅឯ «ទីបញ្ចប់» នៃការជាន់ឈ្មួញក្នុងឆ្នាំ 1798 គហេន «កំណត់» រួចហើយថា
សាសនាចក្រប៉ាបនឹងទទួលបានប្រសិទ្ធភាពមួយ។ បន្ទាប់មក ទីក្នុង និងទីបរិសុទ្ធ
គួរហានសង្វារឡើងវិញ និងសង់ឡើងវិញ ដូចដលៃហានតំណាងជាមុន
នៃពេលដលៃជនជាតិយូដាហានចេញពីហាប៊ីឡូនពិតប្រាកដ ក្រោមព្រះរាជក្រឹត្យទាំងបី។

រហូតដល់ការបញ្ចប់សព្វគ្រប់នៃសង្គ្រាមនោះ
ក្នុងយូសាឡឹមគួរហានឲ្យអំណាចប៉ាបជាន់ឈ្មួញ។ រយៈពេលទំនាយទាំងឡាយដលៃបង្កកើតជា
រយៈពេលដាច់ដោយឡែកនៃក្នុងរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ អាចគួរហានយល់យ៉ាងគ្រឹមគួរ
ហានតែកាលណាទំនាក់ទំនងនៃនិមិត្តអំពីការជាន់ឈ្មួញក្នុងរយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ
គួរហានយល់គ្រប់ជាមួយនឹងនិមិត្តអំពីការសង្វារឡើងវិញនៃទីសក្ការៈ និងពួកពល
ការបដិសេធនិមិត្តអំពីការខូចខាតខ្លាំងនៃបណ្តាសារបស់ម៉ូសេ
គឺជាការបដិសេធនិមិត្តអំពីការបុរមូលផ្តុំ។ និមិត្តនៃរយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ
គឺជានិមិត្តនៃការខូចខាតខ្លាំង។ និមិត្តនៃរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ
គឺជានិមិត្តនៃការបុរមូលផ្តុំ។ និមិត្តនៃរយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ គឺជានិមិត្ត "chazon"
នៃការខូចខាតខ្លាំង ហើយនិមិត្តនៃរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ គឺជានិមិត្ត "mareh"
នៃការបុរមូលផ្តុំ។

ដូចនេះ អ្វីដែលព្រះហស្តផ្គុំគ្នាមគ្គុទ្ទាន មនុស្សកុំបំភ័យចេញពីគុណឡើយ។ ម៉ាកុស 10:9
និមិត្តទាំងពីរនេះ គួរហានគ្រប់គ្នាជាមួយគ្នាតាមរយៈទំនាយ ហើយការបដិសេធមួយ
គឺជាការបដិសេធទាំងពីរ។ សច្ចក្តីពិតនេះបញ្ជាក់ថា ទោះបីអាដ្យែនីស៊ីមអះអាងថា
ខ្លួនកំពុងកាន់ខ្ជាប់ទំនាយអំពីពីរពាន់បីរយឆ្នាំក៏ដោយ
ក៏ពួកគេហានបដិសេធសសរស្តុកមុកកំណត់នៃអាដ្យែនីស៊ីម
ដូចយ៉ាងបុរាណដូចដលៃពួកគេហានបដិសេធនៃ "បុរាណដង" នៅឆ្នាំ 1863។

តើជនជាតិយូដាមិនមានបុរាណសាសនាថា ពួកគេកំពុងរកស៊ីតុល្យវិនិយោគរបស់ពួកគេឬទេ?
តើអ្នកស្រាវជ្រាវបុរាណសាសនាថា ពួកគេកំពុងរកស៊ីតុល្យវិនិយោគរបស់ពួកគេឬទេ?
ការបុរាណសាសនាជំនួយអ្វីឡើយ បើជាមិនកាន់ខ្ជាប់ពីបុរាណសាសនាឬទេ?

អ្នកមើលលើក នៅទីបំផុតមានកំណត់ចុងថ្ងៃ 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844
ថាជាទីបញ្ចប់នៃរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ ប៉ុន្តែការយល់ដឹងរបស់ពួកគេនៅមានកម្រិត។
លុះត្រាតែបន្ទាប់ពីការខកចិត្តដ៏ធំ នោះទើបមានពន្យល់ពីអំពើទុក្ខុក្ខារនៃស្ថានសួគ៌
និងការបង្ហាញខ្លួនរបស់ពួកគេស្របនឹងទីបំផុតនៃចុងនៃនោះ។
ក៏លុះត្រាតែបន្ទាប់ពីចុងនៃនោះដែរ ទើបពួកគេហៅឈ្មោះសាររបស់ទេវតាទីបី
និងតុល្យវិនិយោគរបស់ពួកគេ។

ពួកអ្នកបាត់មានបំណងបន្តថែទាំនាយដំណាក់ព័ន្ធនឹងរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ
នាំ ហើយនៅឆ្នាំ 1856 ទ្រង់បានបើកទូរស័ព្ទទៅកាន់ពន្យល់បន្តថែទាំទៀត
ហើយក្នុងអំឡុងពេលបុរាណសាសនាបន្ទាប់ លទ្ធផលនៃទិសដៅស្ថានសួគ៌នោះ។
មិនមែនរហូតដល់ក្រោយថ្ងៃទី 11 ខែកញ្ញា ឆ្នាំ 2001 ទេ
ដដែលពួកអ្នកបាត់មានដឹកនាំសិស្សស្រីស្រីនៃនាយធម្មតាឡើយទៅកាន់អត្ថបទរបស់
Hiram Edson ហើយពន្យល់នៃ “បុរាណសាសនា” ក៏បានចាប់ផ្តើមកំណើនឡើងមុនឡើយ។

ដោយបដិសេធមិនព្រមយល់ច្បាស់នូវទំនាក់ទំនងរវាងនាយដំណាក់ព័ន្ធនឹងរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ
និងនាយដំណាក់ព័ន្ធនឹងបុរាណសាសនាឆ្នាំ និយាយអោយឆ្លើយតបនឹងចុងថ្ងៃ 22 ខែតុលា
ឆ្នាំ 1844 ក្នុងលក្ខខណៈកុរិយា និងមិនពេញលេញ។

នៅពេលដែល S. S. Snow បានកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការឆ្លាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់ហើយ
កាលបរិច្ឆេទនេះថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤ ក៏ត្រូវបានកំណត់ឲ្យបុរាណសាសនាដែរ។

ដូចនេះ ចូរដឹង ហើយយល់ថា ចាប់តាំងពីការចេញបង្ហាញស្ថានសួគ៌ឡើងវិញ
និងសង់ក្នុងយូសាឡឹម រហូតដល់ព្រះមស្ថេសី ជាព្រះអង្គម្ចាស់ នឹងមានបុរាណសាសនា
និងហុកសិបពីរសប្តាហ៍។ ផលរំលងនឹងត្រូវសង់ឡើងវិញ ហើយកំផ្លែក្នុងផងដែរ
នោះមិនទៅក្នុងគ្រាន់ហាក់ដូចជាដោយ។ ហើយបន្ទាប់ពីហុកសិបពីរសប្តាហ៍
ព្រះមស្ថេសីនឹងត្រូវកាត់ចេញ តម្លៃមិនសមរម្យពីព្រះអង្គម្ចាស់ឡើយ។
ហើយបុរាណសាសនាបំផុតនៃនាយដំណាក់ព័ន្ធនឹងមក នឹងបំផុសឲ្យក្នុង និងទីបំផុត។
ទីបញ្ចប់របស់វានឹងមកដូចជាទឹកជំនន់ ហើយរហូតដល់ទីបញ្ចប់នៃសង្គ្រាម
ការបំផុសចំផុតត្រូវបានកំណត់ទុកហើយ។
ហើយលោកនឹងបញ្ចេញសេចក្តីសង្ឃឹមជាមួយមនុស្សជាតិរាល់អស់មួយសប្តាហ៍។
ហើយនៅកណ្តាលសប្តាហ៍ លោកនឹងផ្សព្វផ្សាយឲ្យប្រជា និងគង្វាលយប់ទៅ
ហើយដោយសារការរីកសាយនៃអំពើគួរឲ្យស្តាយអប់រំខ្ពស់
លោកនឹងផ្សព្វផ្សាយកុលាយជាទីសង្ឃឹមដ៏ល្អ រហូតដល់ទីបញ្ចប់សព្វគ្រប់
ហើយអ្វីដែលបានកំណត់ទុក នឹងត្រូវចាក់ទម្រង់លើទីដែលសង្ឃឹមដ៏ល្អ។ ដានីយ៍លេខ
9:25-27។

ពួកមើលលើវិញ័យមានទទួលស្គាល់កាលបរិច្ឆេទនៃការឆ្លាក់យ៉ាងច្បាស់ពីព្រះគ្រីស្ទ ហើយប
ន្ទាប់មកចុងបញ្ចប់នៃរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំក៏ត្រូវបានកំណត់សម្គាល់ផងដែរ។
«ការត្រូវកាត់ផ្តាច់នៃព្រះមស្ថេសី» នៅក្នុង «កណ្តាលសប្តាហ៍»
ដដែលក្នុងនោះព្រះគ្រីស្ទបានបញ្ចេញ «សេចក្តីសង្ឃឹម»
ដោយសារជនជាតិយូដាបានបំពេញតាមនៃរយៈពេលសាកលុបបំបាត់ខ្លួនដល់កំពូល

ដូចដែលគួរឲ្យមានគំណាងដោយ «ការរាលដាលគ្របដណ្តប់នៃអំពើស៊ីអាប់ខ្មៅ»
ក៏គួរឲ្យមានគំណាត់សម្គាល់ផងដែរ។ ឈើឆ្កាងមានក្បាលយាយជាសញ្ញាសម្គាល់បុរេគុតិសាសនា
ដែលមានសារៈសំខាន់ជាចាំបាច់សម្រាប់ការទទួលស្គាល់សារកែវយកណ្តាលអធិបូរណ៍។

នោះបើជាមានពន្លឺដដែលស្ថិតនៅក្នុងខ្លួននោះ
ដែលមានបងកើតការបង្ហាញយ៉ាងមានអំណាចនៃព្រះចន្ទស្រាបសព្វគ្រប់ដោយ
ក្រុមមីឡិយ៉ាតមិនដែលឈានដល់ការយល់ដឹងអំពីខ្លួននោះ ដែលគួរឲ្យមានគំណាងដោយបំណង
បុរាណរបស់ដានីយ៍ដែលក្នុងការយល់អំពីទំនាក់ទំនងរវាងនិមិត្តភាពសុសន៍ទាំងពីរនោះឡើយ។
សប្តាហ៍ដែលព្រះគ្រីស្ទមានបញ្ចេញជាស្រេចក្នុងសញ្ញានោះ
គួរឲ្យមានបង្ហាញពីរយៈពេល ដែលគួរឲ្យយកបងស៊ី White មានគំណាត់ថា
គំណាងឲ្យព្រះរាជកិច្ចចម្រើនរបស់ព្រះគ្រីស្ទរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លះ
បន្ទាប់មកដោយព្រះរាជកិច្ចចម្រើនរបស់ខ្លួន ដូចដែលគួរឲ្យមានគំណាងដោយពួកសិស្ស។
ពួកគេបានឃើញថា សញ្ញាសម្គាល់បុរេគុតិសាសនានៃឈើឆ្កាងមានក្បាលយាយជាយុគសម័យ
របស់គំណាត់ថ្មីខែឆ្នាំនៃថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844 ប៉ុន្តែពួកគេមិនបានឃើញថា
វាគឺជាគំណាងឲ្យចំណុចកណ្តាលនៃរយៈពេលដូចគ្នាពីរនៃបីឆ្នាំកន្លះផងដែរ ហើយដូចនេះ
វាគឺជាគំណាងឲ្យ «បុរាណវិទ្យា» ដែលព្រះមានហៅតាមរយៈម៉ូសេថា
«ការទាស់ទែននៃសេចក្តីសញ្ញារបស់ខ្លួន»។

នោះហើយ ខ្ញុំនឹងដើរទៅប្រឆាំងនឹងអ្នកដទៃ
ហើយនឹងផ្សព្វផ្សាយនូវអ្នកទៀតដល់បុរាណវិទ្យា ដោយព្រះអំពើហាបរបស់អ្នក។
ហើយខ្ញុំនឹងនាំដោយមកលើអ្នក ដែលនឹងសងសឹកកិច្ចចម្រើនរបស់ខ្ញុំ;
ហើយកាលណាអ្នកគួរឲ្យមានប្រមូលផ្តុំគ្នានៅក្នុងទីក្រុងរបស់អ្នក
ខ្ញុំនឹងផ្សព្វផ្សាយដ៏រីកចម្រើនក្នុងចំណោមអ្នក;
ហើយអ្នកនឹងគួរឲ្យគល់ទៅក្នុងដៃគ្រូ។ លូឡីនីយ 26:24, 25.

នៅពេលដែលព្រះគ្រីស្ទកំពុងបញ្ចេញជាស្រេចក្នុងសញ្ញាជាមួយមនុស្សជាច្រើន
នោះគឺជាសេចក្តីសញ្ញាដែលទ្រង់មានវិវាទអំពីវាជាមួយពួកយូដាមិនស្តាប់បង្គាប់។
«វាទន់ស្រន់ក្នុងសញ្ញារបស់ខ្លួន» បានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 723 មុន គ.ស.
នៅពេលដែលពួកអាស៊ីរីបាននាំគ្នាចាកខាងជើងទៅក្នុងភាពជាឈ្មួញ
ហើយបន្ទាប់មកអស់រយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួនព្រៃយាករណ៍
សាសនាពហុទេវតាបានរលាយបាត់ពីលើផែនដី។ ការជាន់ឈ្មួញនោះ
បន្ទាប់មកគួរឲ្យមានតាមមកដោយមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួនព្រៃយាករណ៍ទៀត
នៃអំណាចសម្តេចប៉ាបជាន់ឈ្មួញពីលើផែនដី។

សប្តាហ៍ទំនាយដែលព្រះគ្រីស្ទមានបញ្ចេញជាសញ្ញាសញ្ញាចងសម្ពាធន៍
ក្នុងការបំពេញឲ្យសម្រេចនូវនិមិត្តភាពនៃរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ
ក៏ជាគំណាងផងដែរដល់និមិត្តភាពនៃរយៈពេលពីរពាន់បុរាណវិទ្យាឆ្នាំ។
ពួកមីឡិយ៉ាតមានយល់ស្គាល់ទំនាយពីរពាន់បីរយឆ្នាំមានគ្រប់គ្រាន់
ដើម្បីបុរាណវិទ្យាសារកែវយកណ្តាលអធិបូរណ៍គ្រប់គ្រាន់
ប៉ុន្តែពួកគេបានជួបនឹងស្ថានភាពស្មើគ្នាដូចពន្លឺខ្មៅៗ
ដែលការបកស្រាយរបស់កាប៊ុរីយ៉ែលក្នុងជំពូកទី៩ មានបំណងបញ្ចេញជាស្រេច។

ទេវតាកាប៊ុរីយ៉ែលបានណែនាំដានីយ៍ឲ្យយល់ដឹងថាដោយគ្រឹមគួរ
(បំប្លែងដោយចិត្តគំនិត) នូវនិមិត្តភាពសុសន៍ទាំងពីរ ដែលគួរឲ្យមានគំណាងថាជា

«រឿងការណ៍» និង «និមិត្តទស្សន៍» ហើយ ក្នុងការបំពេញតាមដំបូន្មាននោះ សិស្សទើប វាយ ប្រាប់យើងថា នេះឯងជាបន្ទុកសំខាន់របស់ដានីយ៍លៃ ខណៈដែលគាត់ស្វែងរកការយល់ដឹងអំពីទំនាក់ទំនងរវាងចិត្តសិបសប្បតាហ៍ (និមិត្តសញ្ញានៃ «បុរាណវិទ្យា») និងពីរពាន់បីរយឆ្នាំ។

ការបដិសេធរបស់សាសនាអាដរនេទីស្តចំពោះ «បុរាណវិទ្យា» បានដាក់ពួកគេឲ្យស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពមួយ ដែលពួកគេមិនអាចយល់បានថា រយៈពេលដំបូងនៃប្រែប្រួលក្រៅសិបឆ្នាំ ដែលត្រូវបានកាត់ចេញពីពីរពាន់បីរយឆ្នាំ នោះ តំណាងឲ្យការបោះបង្គោលបុរាណវិទ្យានិងសេចក្តីសញ្ញា ដែលលោកម៉ូសកេណត់ថាជា «ផលលោះនៃសេចក្តីសញ្ញារបស់ទ្រង់»។

ពួកគេត្រូវបានរារាំងមិនឲ្យទទួលស្គាល់ថា ការឆ្លងនៃកណ្តាលសប្បតាហ៍ មិនគ្រឹមតែបញ្ជាក់កាលបរិច្ឆេទប៉ុណ្ណោះទេ ពីព្រោះវាបានបញ្ជាក់អំពីចំណុចកណ្តាលពី តប្បកដនវិទ្យារបស់ព្រះគ្រិស្តជាមួយនឹងការមិនស្តាប់បង្គាប់របស់អ៊ីស្រាអែល ដោយសារព្រះលោហិតនៃសេចក្តីសញ្ញា។ ពួកគេខ្សោកខ្វែងចំពោះសេចក្តីពិតដែលថា ព្រះលោហិតដែលបានហូរសម្រាប់មនុស្សជាតិច្រើននៃលើស្មើឆ្នាំ ដែលកំពុងបញ្ជាក់សេចក្តីសញ្ញារបស់ទ្រង់ នោះក៏កំពុងបញ្ជាក់សេចក្តីសញ្ញាដែលបានកំណត់ទុកនៅក្នុង លើស្មើ ២៥ និង ២៦ ផងដែរ។

អ៊ីស្រាអែលបុរាណបានយកលើខ្លួនពួកគេនូវសេចក្តីសញ្ញាមួយ ដែលក្នុងនោះពួកគេបានកំណត់និយមន័យសេចក្តីសញ្ញានោះថា ជាការប្រកាសរបស់ពួកគេថា «អ្វីៗទាំងអស់ដែលព្រះអម្ចាស់បានមានព្រះបន្ទូល នោះយើងខ្ញុំនឹងប្រព្រឹត្តតាម» ទាំងមិនបានដឹងសោះថា សេចក្តីសញ្ញាដែលព្រះគ្រិស្តកំពុងប្រទាននោះ តម្រូវឱ្យគ្រូបង្រៀនយល់ស្របទ្រង់ត្រូវបានសរសេរលើចិត្ត។ ការកំណត់និយមន័យបែបនេះរបស់ពួកគេចំពោះលក្ខខណ្ឌនៃសេចក្តីសញ្ញា បានរារាំងពួកគេមិនឱ្យយល់ និងទទួលយកសេចក្តីសញ្ញាពីតប្បកដននោះឡើយ។

អ៊ីស្រាអែលសម័យទំនើបបានកំណត់និយមន័យព្រះលោហិតនៃលើស្មើឆ្នាំនៃកណ្តាលសប្បតាហ៍ ដោយប្រើពាក្យសម្លេងដែលបង្កឲ្យមានភាពខ្សោកខ្វែងក្នុងចំណោមអ៊ីស្រាអែលសម័យ ទំនើប ដូចដែលបានស្ថិតលើអ៊ីស្រាអែលបុរាណ នៅពេលពួកគេបានបដិសេធព្រះមស្មើ សិស្សប្រកាសថា ពួកគេមានសុចរិតណាស់ព្រោះពិតស្រេច។

អ៊ីស្រាអែលសម័យទំនើប ពិការគ្រប់គ្រងចំពោះសេចក្តីពិតដែលថា បុរាណវិទ្យាដែលកំពុងប្រើប្រាស់បានបង្ហាញដល់ដានីយ៍លៃ មិនគ្រឹមតែបញ្ជាក់ការបញ្ជាក់សេចក្តីសញ្ញាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏បញ្ជាក់ទាំងការ ខ្វះខាតខ្វែងយល់នៃនាំមកលើអស់អ្នកដែលបដិសេធសេចក្តីសញ្ញានោះផងដែរ ព្រោះខ្លាំងនោះបញ្ជាក់ថា រូបមន្តមិនដៀវ (ម្ចាស់ដែលត្រូវមក) នឹងបំផុសឱ្យក្នុង និងទីបរិសុទ្ធ ហើយរហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃឆ្នាំគ្រប់ (ដែលបានជាន់ឈ្មោះទីបរិសុទ្ធ និងពលបរិវារ) «សេចក្តីអស់ទទេ» ជាពហុវចនៈ ត្រូវបានកំណត់ទុក។

ក្នុងបុរាណវិទ្យាដែលព្រះគ្រិស្តបានបង្ហាញព្រះលោហិតរបស់ទ្រង់ ដើម្បីបញ្ជាក់សេចក្តីសញ្ញាជាមួយមនុស្សជាតិច្រើន អំណាចបំផុសឱ្យសង្កេតឃើញពីយ៉ាង គឺ រូបមាត្រ និងរូបបាប

គួរឲ្យមានកំណត់អត្តសញ្ញាណយ៉ាងជាក់លាក់។
ព្រះលោហិតដែលមានបង្កបង្កើនលើលើសក្នុង
គឺជាអ្វីដែលព្រះគ្រីស្ទនាំចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធនៃសូចនាករ
ហើយជានិមិត្តរូបនៃកិច្ចការរបស់ទ្រង់ ដែលគួរឲ្យមានកំណត់ដោយនិមិត្ត "mareh"
នៃរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ។
បុរេគ្រីស្ទស្ថិតនៅក្នុងរូបរាងជាមួយនឹងបុរេគ្រីស្ទនៃនិមិត្ត "chazon"
នៃរយៈពេលពីរពាន់បួនរយឆ្នាំ។
ដូចដែលគួរឲ្យមានកំណត់ដោយអំណាចបំផុតឲ្យស្នាក់នៅយ៉ាង
ដែលនឹងជានិមិត្តរូបនៃទីបរិសុទ្ធ និងពួកពលបរិវារ។

សេចក្តីពិតទាំងឡាយដែលមានក្នុងកំណត់នៃក្នុងសូបិនរបស់មីលលើជាតិបូងអលង្ការ
មានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ដូចព្រះអាទិត្យ ប៉ុន្តែវាបានលើកយកមកបញ្ជាក់បញ្ជូន។
នៃក្នុងចុងចុងក្រោយ បើកាលណាសម្រេចបាននូវអំណាចគួរឲ្យមានផ្ទៃដីមុន
រៀបចំតាមអក្សរពិតប្រាកដនោះ
ត្រូវអលង្ការដែលទាំងនោះនឹងគួរឲ្យមានដាក់ចូលទៅក្នុងបុរេអប់រំ ដែលផ្ទុកមុន
ដោយ "បុរេសង្គម" ហើយបន្ទាប់មក វានឹងភ្លឺច្បាស់លាស់ជាងដើមដំបូង។
វាក្រោយជាសេចក្តីសាកលបង្កើនសារមន្ទីរកែប្រែអំណាចគួរឲ្យមានចុងក្រោយ។
ត្រូវអលង្ការទាំងនោះគួរឲ្យមានកំណត់អត្តសញ្ញាណយ៉ាងជាក់លាក់ដោយសាក្សីទាំងពីរ
ដែលមានទាយទុកដោយហេតុ ថាជាតារាងទាំងឡាយ។
នៃពេលដែលតារាងទាំងពីរនៃនៃទីអនុក្សត្រូវបានស្នាក់នៅ 1843 និង 1850
គួរឲ្យមានដាក់លើគ្នា "បន្ទាប់ពីបន្ទាប់"
ត្រូវអលង្ការរបស់មីលលើគួរឲ្យមានកំណត់អត្តសញ្ញាណយ៉ាងជាក់លាក់
ហើយដោយការផ្ទុកផ្ទៃដីមុន៖
ត្រូវអលង្ការទាំងនោះកំណត់ឲ្យសារនៃសម្រេចបាននូវអំណាចគួរឲ្យមានចុងក្រោយ។

សេចក្តីពិតភាគច្រើនដែលមាននៃលើកនូវសក្តានុពលទាំងពីរ
បង្កហេតុអ្វីទាំងនាយដែលមានសម្រេចបានមកហើយមុនឆ្នាំ 1844 ដូចជា
ការកំណត់អត្តសញ្ញាណស្ថិតនៅក្នុង ដានីយ៉ែល ៧ និង ៨ រូបបដិមាក្នុង ដានីយ៉ែល ២
គួរឲ្យមានបង្កហេតុនៃទីនោះ។ ការផ្ទុកផ្ទៃដីនេះលើកពីថា ត្រូវជាម្ចាស់ ឬ អាន់ទីយ៉ូកុស
អពើជានិមិត្ត ដែលបង្កើតឲ្យមាននិមិត្ត នោះ ក៏មាននៃទីនោះដែរ។
ការខកចិត្តលើកទីមួយ និងពេលយឺតយ៉ាវនៃហេតុ ក៏មានរហូតដល់ទាំងដប់
ក៏មាននៃទីនោះដែរ។ ការមកដល់របស់ទេវតាទីបី ក៏មាននៃទីនោះដែរ
ដូចជាព្រះវិហារនៃសូចនាករផងដែរ។ «សេចក្តីប្រាប់ចុង»
ជានិមិត្តរូបនៃសាសនាព្រះហស្ត ក៏មាននៃទីនោះដែរ។ ហើយជាក់ជាមិនខាន
គួរឲ្យមានទេវតាទាំងបីនៃសាសនាអ៊ីស្លាម ក៏មាននៃទីនោះដែរ។ នៃពេលយកមករួមគ្នា
គំនូសតាងទាំងនោះបង្កហេតុជាប្រភពនៃ «ការកើនឡើងនៃចំណេះដឹង»
ដែលកើតមានឡើង នៃពេលសិស្សានុសិស្សនៃយូដា បើកត្រូវសេចក្តីពិតទាំងឡាយ។

ខណៈដែលយើងកំពុងបញ្ចប់ការពិចារណារបស់យើងអំពីនិមិត្តនៃនៃលើកនូវសក្តានុពល
ជានិមិត្តរូបនៃចំណេះដឹងទាំងនាយដែលគួរឲ្យមានបើកក្នុងនៃពេលវេលាចុងបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ
1798 ដែលមានកើនឡើងដើម្បីបង្កើតជាគ្រឿងអលង្ការនៃក្នុងបុរេអប់រំគ្រឿងអ
លង្ការមុនដែលផ្ទុកមុន នៃសូបិនរបស់ William Miller នោះ
យើងនឹងគួរឲ្យបំភ្លឺពិនិត្យឡើងវិញនូវសេចក្តីពិតរបស់ពួក Millerite

ដដែលមិនទាន់ពេញលេញនៅក្នុងបុរេភូតិសាស្ត្ររបស់ពួកគេ។
ខ្លះគួរឲ្យមានទុកឱ្យនរណាម្នាក់មិនទាន់ពេញលេញ
ដោយសារពេលវេលានៃបុរេភូតិសាស្ត្រដដែលពួក Millerite កំពុងរស់នៅ
ហើយខ្លះទៀតគួរឲ្យមានទុកឱ្យមិនទាន់ពេញលេញ ដោយសារការមិនសុគាប់បង្កគាប់របស់អុ
នកទាំងឡាយដដែលបានបដិសេធមិនព្រមដើរតាមពន្យល់ដដែលកំពុងរីកចម្រើនរបស់ទេវតាទីបី
។

យើងនឹងបន្តអំពីកិច្ចការទាំងនេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។

«អ្នកដដែលព្រះបានចាត់ឱ្យនាំសារមក គ្មានតែដោយនុសសប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែ
សារដដែលពួកគេកាន់មកនោះ មានលក្ខណៈយ៉ាងដូចម្តេច?
តើអ្នកហ៊ានបរិច្ចាគការព្រមានទាំងនោះ ឬមើលស្បែក
ដោយសារព្រះមិនបានពិគ្រោះជាមួយអ្នកអំពីអ្វីដែលអ្នកនឹងចូលចិត្តជាងនោះឬ?
ព្រះទ្រង់ហៅមនុស្សដដែលនឹងនិយាយ ដដែលនឹងស្រកែឡើងខ្ពស់ ហើយមិនស្ងៀម
ព្រះទ្រង់បានលើកឡើងអ្នកនាំសាររបស់ទ្រង់
ដើម្បីបិទបិទការបស់ទ្រង់សម្រាប់សម័យនេះ។
មនុស្សខ្លះបានបរិច្ចាគការព្រមានអំពីសេចក្តីសុចរិតរបស់ព្រះគ្រីស្ទ ទោះបីគេមិនស្គាល់
និងកំហុសខ្លះខាតរបស់ពួកគេ
ពីព្រោះពួកគេមិនបានប្រកាសសារនៃសេចក្តីពិតដោយព្រះគុណ
និងភាពលម្អអស់មួយគ្រប់យ៉ាងតាមដដែលគេប្រើប្រាស់។
ពួកគេមានចិត្តខ្លះខ្លះខ្លាំងខ្លាំងពេក មានសេចក្តីអស់ពីចិត្តខ្លាំងពេក
និយាយដោយភាពច្បាស់លាស់មុតមាំខ្លាំងពេក
ហើយសារដដែលនឹងនាំមកនូវការពុយហាល ជីវិត និងការកម្សាន្តចិត្ត
ដល់ព្រលឹងជាច្រើនដែលនឿយហត់ និងគួរឲ្យសង្កត់សង្កិន នោះ
គួរឲ្យមានបដិសេធចេញមួយកម្រិត; ឌុបិត
តាមសមាមាត្រដដែលមនុស្សមានឥទ្ធិពលបិទចិត្តរបស់ខ្លួន
ហើយតាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឡើងប្រឆាំងនឹងអ្វីដែលព្រះបានមានបន្ទូល
នោះពួកគេនឹងខិតខំដកយកការសម្លឹងពន្យល់ចេញពីអស់អ្នកដដែលបានទទួលរង់ចាំ
និងអធិស្ឋានសុំពន្យល់ និងអំណាចដដែលផ្តល់ឱ្យរស់ឡើងវិញ។
ព្រះគ្រីស្ទទ្រង់បានកត់ត្រាទុកហើយ នូវពាក្យសម្តីដ៏រឹងរូស កុរអិតកុរទម និងចម្លើយ
ដដែលបាននិយាយប្រឆាំងនឹងអ្នកបម្រើរបស់ទ្រង់
ថាជាការនិយាយប្រឆាំងនឹងទ្រង់ផ្ទាល់»។

«សាររបស់ទេវតាទីបីនឹងមិនគួរឲ្យមានយល់ដឹងឡើយ
ហើយពន្យល់ដដែលនឹងបំភ្លឺផែនដីដោយសិរីរុងរឿងរបស់វា
នឹងគួរឲ្យមានហៅថាជាពន្យល់ក្នុងក្រលាំងក្រាយ ដោយអ្នកទាំងឡាយណាដែលបដិសេធមិនព្រ
មដើរក្នុងសិរីរុងរឿងដដែលកំពុងរីកចម្រើនរបស់វា។ កិច្ចការដដែលអាចគួរឲ្យមានផ្លូវ
នឹងគួរឲ្យទុកឱ្យមិនបានផ្លូវ ដោយពួកអ្នកបដិសេធសេចក្តីពិត
ពីព្រោះការមិនជឿរបស់ពួកគេ។
យើងអង្វរដល់អ្នកទាំងឡាយណាដែលប្រឆាំងនឹងពន្យល់នៃសេចក្តីពិត
ឱ្យឈរចេញពីផ្លូវរបស់បុរាណជនព្រះ។ សូមឱ្យពន្យល់ដដែលបានផ្សព្វផ្សាយពីសុចរិត
បញ្ចេញពន្យល់លើពួកគេដោយសម្តីច្បាស់លាស់ និងចម្លើយ។
ព្រះទ្រង់ចាត់ទុកអ្នកទាំងឡាយណាដែលពន្យល់នេះបានមកដល់
ថាមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រើប្រាស់ដដែលអ្នកផ្តល់ចំពោះវា។
អ្នកទាំងឡាយណាដែលមិនព្រមសុគាប់ នឹងគួរឲ្យទទួលខុសត្រូវ

ពីព្រោះសេចក្តីពិតមានតួរនាំមកឲ្យសុចរិតនៅក្នុងការឈានដល់របស់ពួកគេ
ប៉ុន្តែក៏គោរពមើលងាយឱកាស និងសិទ្ធិអំណោយពិសេសរបស់ខ្លួន។
សារទាំងឡាយដែលផ្ទុកនូវលិខិតបញ្ជាក់ដ៏ទៃភាព
ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដោយប្រជាជនព្រះហឫទ័យ; សិរីរុងរឿង សេចក្តីមហិមា
សេចក្តីសុចរិតរបស់ព្រះគ្រីស្ទ ដែលពេញដោយសេចក្តីល្អ និងសេចក្តីពិត
ត្រូវបានបង្ហាញ; ភាពពេញលេញនៃព្រះជាម្ចាស់ទាំងមូលក្នុងព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ
ត្រូវបានលាតត្រដាងក្នុងចំណោមយើងដោយសម្រស់ និងភាពគួរឲ្យសរសើរ
ដើម្បីបំភ្លឺទៅអស់អ្នកទាំងឡាយណាដែលចិត្តមិនត្រូវបានបិទដោយអតីត។
យើងដឹងថា ព្រះមានបុរេវិគិតការក្នុងចំណោមយើង។
យើងមានយើងព្រលឹងទាំងឡាយបំពេញពីអំពើហេតុនៃសេចក្តីសុចរិត។ យើងហា
នយើងជនឱ្យត្រូវបានរស់ឡើងវិញក្នុងចិត្តរបស់អ្នកទាំងឡាយដែលមានចិត្តសោ
កសុដាយ។ គឺយើងនឹងដូចជាមនុស្សម្នាក់ទៀតទាំងនោះដែលបានទទួលការសម្រាកហើ
យបន្តតទៅតាមផ្លូវរបស់ខ្លួន
ហើយមានតម្លៃនាក់ប៉ុណ្ណោះដែលបានត្រឡប់មកវិញសិរីល្អដល់ព្រះឬ?
សូមឲ្យយើងវិញនិយាយអំពីសេចក្តីល្អរបស់ទ្រង់ ហើយសរសើរព្រះដោយចិត្ត
ដោយបីច និងដោយសំឡេង»។ Review and Herald, May 27, 1890.